

VREDESKOERIER

UITGAVE: HAAGS VREDESPLATFORM & HUMANISTISCH VREDESBERAAD, JAARGANG 2, NUMMER 4, JULI 2013

EEN BINNENLANDSE OORLOG TEGEN VLUCHTELINGEN

Op 6 mei gingen in het detentiecentrum Schiphol vluchtelingen in hongerstaking. Alle asielzoekers die zich op de luchthaven hadden aangemeld, ook kinderen, worden in detentiecentra gestopt nog voordat ze zelfs een verzoek kunnen doen. Zij komen in een molen terecht die dezelfde is als de Russische zelfmoordenaar Lobanovsky heeft ondergaan. Vluchtelingenwerk heeft hiervan openlijk aangifte gedaan door een petitie aan te bieden. De hongertaking op Schiphol is onderdrukt, maar het schandaal, nu ook aangekaart door Amnesty International, is niet voorbij

Lubjanka in Nederland

Gaan we verder met het verhaal van de hongerstaking. Een week later waren honderden vluchtelingen in hongerstaking, met name in het detentiecentrum Rotterdam. Zij wilden duidelijk maken dat - anders dan staatssecretaris Teevens suggereerde - de zelfmoord van Aleksandr Dolmatov het gevolg was van systematisch illegaal ambtelijk optreden van de DTV. Enkele stakers kwamen voor een rechter die vast stelde dat ze, evenals Lobanovski ten onrechte vast zaten. Zo ook Sajan Nessar, die aan zijn hongerstaking een dorststaking ad toegevoegd. Velen waren vluchtelingen die tevergeefs hadden meegewerkt aan hun terugkeer, omdat men hen in hun land van herkomst het burgerrecht hadden ontnomen of anderszins weigerden hen terug te ontvangen. Zij zijn dus statenloos en bijgevolg binnenkort permanent illegaal.

Er werd gehongerd in alle detentiecentra, van Alphen aan den Rijn tot Zaandam en Zeist. Alleen al in Rotterdam weigerden op zondag 19 mei meer dan tweehonderd mensen voedsel. Om ze tot eten te dwingen sloten de bewakers stakers op in een isoleercel, waarvan de lampen 's nachts aanbleven. Die mochten ze pas verlaten als ze een verklaring ondertekenden. Dat is een folter die wij kennen van Solzjenitzins *Goelagarchipel* over de Lubjankagevangenis in Moskou onder Stalin. Inderdaad is deze dichter nu opnieuw "het instrument van de schaamte" geworden, en nu voor Nederland. Want Amnesty heeft hem aangehaald in haar affiche *Ik schaam mij diep*.

Daadwerkelijke mishandeling

Gevangenen die erin slaagden dit aan demonstranten van No Border duidelijk te maken werden door de bewakers afgetuigd. Zoals de Somaliër Bah, die na tweemaal in elkaar te zijn geslagen

werd overgebracht naar cellen voor een *Sonderbehandlung* in Vught. Artsen die hem wilden bezoeken - wat wettelijk geoorloofd is - werden de toegang geweigerd en hebben met beroep op hun eed aangifte gedaan van mishandeling en belemmering van medische hulp. Intussen werden ook uit andere detentiecentra taferelel gemeld die aan de beruchte Eindhovense straatscène doen denken. Uiteindelijk leek de hongerstaking gebroken door dwangvoeding. Zeker drie hongerstakers bevinden zich in verzwakte toestand in het Justitieel Medisch Centrum in Scheveningen. Hun hongerstaking duurt nog voort. En op 11 juni komt het bericht dat in Rotterdam opnieuw honderden asielzoekers in hongerstaking zijn.

Maar er is meer

Ik heb deze affaire een week gevolgd via de mail van No Border. De list staat roodgloeiend van de excessen die als 'bijvang' kunnen dienen en die aantonen dat de IND zich aan het ontwikkelen is als een binnenlandse oorlogscel met een eigen beleid. Zij nemen hiermee een voorschot op de wet van strafbaarstelling voor illegalen en leggen daarmee een norm vast die de weg vrij maakt voor allerlei vormen van knevelarij. Twee voorbeelden:

- Een man uit Frankrijk wordt door de politie opgepakt en voor de IND gebracht. Hij heeft daar verblijfsrecht en geeft ook zijn woonadres op. Toch komt hij in detentie. Zijn vrouw stuurt de IND papieren toe, maar het bureau weigert de ontvangst daarvan te erkennen. Na tweeënhalve maand spreekt een rechter hem vrij en kan hij terug naar Frankrijk, zodat hij al die tijd van vrouw en kinderen gescheiden is geweest.

- Een vrouw uit Mali komt aan op Schiphol en vraagt asiel aan. Een IND-agent vraagt haar paspoort en neemt die mee "voor het maken van kopieën". Zij krijgt

haar papieren niet meer terug, maar wordt ervan beschuldigd zelf haar papieren vernietigd te hebben, krijgt daarom asielweigering en geraakt in detentie. Na zeven maanden (!) kan een advocaat haar voor een rechter krijgen; die krijgt te horen dat de IND haar papieren heeft teruggegeven. Hij vraagt naar een ontvangstbewijs en daarop overhandigt de IND-advocaat inderdaad een papertje. Valsheid in geschrifte dus - maar volgens de rechter niet het juiste formulier, dus komt de vrouw vrij. Voor het eerst zal ze nu iets anders in Nederland zien dan een cel, maar ze spreekt de taal niet en moet worden opgevangen. Maar als Vluchtelingenwerk haar komt opwachten, krijgt men te horen dat zij al door de IND is afgevoerd. Geklinkerd? *Nacht und Nebel?*

Als er bij asielprocedures sprake is van illegaliteit dan is dat niet zozeer aan de kant van de vluchtelingen maar aan de kant van de dienst zelf. De wet bedreigt dit soort feiten met gevangenisstraffen die variëren van twee tot zes jaar, wat ongeveer staat voor het smokkelen van opium of heroïne.

Intussen bevinden zich op dit moment ieder geval drie hongerstakers vanaf mei in verzwakte toestand in het Justitieel Medisch Centrum in Scheveningen. Hun hongerstaking duurt nu al bijna vier weken. En vanaf 11 juni zijn er in Rotterdam weer honderd gedetineerden opnieuw in hongerstaking gegaan.

SAMENWERKING VREDESACTIVISTEN: DE HAND AAN DE PLOEG?

Op 2 juni vond de tweede Platformdag van het samenwerkingsverband van vredesbewegingen plaats. Deze dag werd vorig jaar ingesteld door PAIS, maar dat wilde dat ook andere vredesorganisaties hun eigen voorstellen zouden presenteren voor daadwerkelijke samenwerking. Daarom worden deze bijeenkomsten steeds door een andere vredesbeweging georganiseerd. Dit jaar was de Stichting voor actieve geweldloosheid (SVAG) aan de beurt, die tegelijkertijd haar vijftigjarig bestaan vierde. Reeds uit de openingsrede van Hans Feddema als voorzitter van de SVAG werd duidelijk dat de bijeenkomst zich ditmaal vooral op bezinning richtte. Vrede kon volgens spreker niet worden bereikt als degene die actie voert voor vrede zelf geen innerlijke vrede heeft en bijgevolg deze innerlijke vrede niet aan anderen kan overdragen. De nadruk werd daarom niet gelegd op externe actie, maar de ontwikkeling van de eigen persoonlijkheid. Vragen en aanvullingen waren daardoor vooral gericht op meditatie of reflectie en initiatieven gericht op persoonlijke harmonie of verbetering daarvan.

Er werd tijd gemaakt voor muzikale intuïties van Frank Jenniskens, op allerlei internationale instrumenten, van viool en Indiaanse dubbelfluit tot muzikale schelp. Ook was er de uitreiking van een boekwerk over de dichter Coen Poort, die binnen de SVAG vooral bekend was om zijn gedicht "Mensen gevraagd om de vrede te leren", in 1999 voor het eerst uitgesproken in Gorinchem, nadat daar twee meisjes als omstanders op straat waren neergeschoten. Met deze geëngageerde oproep wijkt hij op felle wijze af van zijn - voornamelijk - relativiserende 'minimal poetry', waarin hij onderzoekt in hoeverre hij met zijn dichtkunst het zwijgen of andere vormen van stilte kan benaderen en 'het wit rond de regels laat spreken'.

Daarna kreeg Hans Fennerma de Vredesduif doorgegeven, een trofee waarmee ook andere vredesactivisten, veelal van SVAG, maar ook Gerard van Alkemade waren geëerd.

De inbreng van de deelnemers die zich hebben opgegeven waren in overeenstemming met de sfeer die de bijeenkomst opriep. Zij waren vooral gericht op de inhoudelijke aspecten van vredeseducatie in de dagelijkse omgang of de schepping van positieve gedachtevorming daarover. Ik vraag mij af hoe het lied 'Ik durf geen 'nee' te zeggen' - waarmee een van de vrouwen voor vrede de bijeenkomst afsloot, ook als de positieve mededeling moet worden uitgelegd waarmee we voortaan de mensheid tegemoet zouden moeten treden.

Wie een discussie zou verwachten over de mobilisatie van burgers tegen de oorlog, de directe actie tegen wapenhandel of solidariteit met de slachtoffers van geopolitiek of staatsgeweld kreeg in deze middag weinig te horen. Er was één oproep vanuit War Resisters'International om solidariteit met Turkse arrestanten die tijdens een vreedzame demonstratie op het Taksimplein in Istanbul door de politie massaal werden gearresteerd en waarop intussen is gereageerd met een massaopstand tegen de regering.

Pas in het laatste halfuur kwamen er oproepen om concreet samen te werken met de uitwisseling van boekwerken door bibliotheken, waarvoor het Vredesburo Eindhoven om steun heeft gevraagd. Ook is er meegedeeld dat de Vredessite van ddh lid zou kunnen worden van Vredesmedia, wat betekent dat o.a. Vredesnieuws in een verbeterde geïllustreerde setting zou kunnen verschijnen.

De volgende platformdag wordt georganiseerd door Vrouwen voor Vrede. Die wilden met de Vredesburo's Groningen en Eindhoven afspraken maken voor meer concrete initiatieven. Hopelijk komt het volgend jaar daartoe.

STAATSGEHEIM VERDRAAGT GEEN MENSENRECHTEN

Op maandag 3 juni is het proces van Bradley Manning voor de krijgsraad in de VS van start gegaan. Zelf pleit hij schuldig voor tien misdrijven waarvoor hij 20 jaar riskeert. Hij verklaart in zijn eerste proceszitting dat hij zich zeer goed bewust is van wat hij heeft gedaan en waarom, eveneens van de risico's die hij daarmee neemt. Zijn verdediging zal dan ook duidelijk zijn. De wetsovertredingen waaraan hij zich schuldig pleit, heeft hij begaan omdat hij aan een hogere wet beantwoordde. Hij wijst erop dat elke Amerikaanse soldaat de plicht heeft oorlogsmisdaden

te rapporteren aan zijn oversten. Nu zijn oversten hem dat verboden hebben, heeft hij het als zijn morele plicht gezien deze oorlogsmisdaden openbaar te maken. Manning vervulde zo zijn wettelijke plicht onwettige bevelen niet op te volgen en handelde daarmee ook overeenkomstig de uitspraken van de tribunalen van Neurenberg en Tokio..

De openbare aanklager wil anders. Indien de rechtbank op zijn eisen ingaat, riskeert Manning de doodstraf. Een duidelijke waarschuwing van Obama aan alle klokkenluiders.

Het proces vindt achter gesloten deuren plaats. Nieuwe klokkenluiders hebben echter de toespraak van Manning de rechtszaal uit weten te smokkelen en te verspreiden. Intussen lopen de militairen, die op een door Manning verspreide video uit Irak willekeurige passanten en inzittenden in een auto doodschoten vrij rond, zonder dat er enig onderzoek naar hen is ingesteld.

Op de site Dewereldmorgen.be, van 4 juni 2013 wordt dit proces al vergeleken met processen die in Rusland of China plaats vinden. Het zal niet het enige zijn, nu ook Edward Snowden zijn mededelingen heeft gedaan over het optreden van de CIA. En er is zelfs een Nederlandse hoogleraar in de rechten, die vindt dat de oud-premiers Lubbers en Van Agt moeten worden opgepakt voor hun uitspraken over kernwapens in Volkel.

<http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2013/06/04/bradley-mannings-proces-klokkenluider-riskeert-doodstraf>

Volg het proces Manning tijdens de zittingsdagen op het blog Bradley Manning moet vrij! <http://bradleymanningmoetvrij.nl>.

In het juist verschenen nummer van *Vredesmagazine* 2013-3 is een dossier aan de zaak Bradley Manning gewijd. Hierrin is een verklaring van Manning opgenomen van 28 februari, waarin hij vertelt hoe hij te werk is gegaan. Ook bleek het door Snowden onthulde afluistersysteem al langer bekend; hij leverde slechts concrete bewezen.

VREDESKOERIER

Vredeskoerier is een gezamenlijke uitgave van en Haags Vredes Platform en Humanistisch Vredesberaad .

Eindredactie: Jan Bervoets.

Redactieadres: koerier2012@ddh.nl

De Vredeskoerier verschijnt minimaal 4x per jaar in PDF-formaat

Een gratis emailversie kunt u downloaden via een link op de site:

<http://www.haagsvredesplatform.nl/tijdschrift/vredeskoerier/>

Een betaald abonnement op uitdraaien van het blad kan worden besteld bij de administratie van het Haags Vredesplatform, Gerrit Frijstein, Erasmusweg 672, 2565 DH Den Haag (070-3251102)

Opmaak: Jan Bervoets

Steun met uw ideeën, actieve inzet of bijdrage:

• **Haags Vredes Platform**, Valkenboskade 461, 2563 JC Den Haag, 070-3922102 giro 496449; www.haagsvredesplatform.nl.

• **Humanistisch Vredesberaad**, Postbus 235, 2300 AE, Leiden. tel: 0648 233329. Giro 79911 tnv HVB, Alphen a/d Rijn. info@humanistischvredesberaad.nl; www.humanistischvredesberaad.nl

KETI KOTI - BREEK DE KETENEN 1863-2013

Honderdvijftig jaar geleden werd door de Nederlandse regering de slavernij in Suriname afgeschaft. Op 1 juli wordt deze afschaffing jaarlijks herdacht door Surinamers en Antilianen in Nederland. In het kader van een van die herdenkingen is door Rita Maasdamme een encensering met poppen opgezet, waarin scènes uit de slaventijd en de wereld van Suriname worden uitgebeeld. De scènes lijken het antwoord te zijn op reeds in de negentiende eeuw opgezette maquettes, die men voor de verbouwing van het Rijksmuseum in de historische afdeling kon zien en eveneens het Surnaamse plantage-leven voorstelden. Maar Rita Maasdamme is niet zo nostalgisch en geeft de werkelijkheid weer zoals die tegenwoordig uit de historische overlevering bekend is geworden.

De West-Indische Compagnie of de Middeburgse Commercie Compagnie scheept zijn handel in . .

Scène op de plantage, Suriname

De taferelen zijn in het bezit gekomen van het Haags Historisch Museum en zijn tot 3 juli te zien geweest aan de 'Wassenaarse' kant van het Atrium, volgens de Haagse windroos op het oosten gericht – dus achterin. Op deze pagina is hier een klein gedeelte van weergegeven.

Een leverantie waar op weg naar de slavenmarkt

Het einde van de slavenopstand van Tula op Curacao

WAAR ZIJN DE JONGE KRACHTEN, DE SLOPERS VAN DE MUUR?

Burgerinitiatief "Sloop de muur", sancties tegen Israël". Dat stond er op het programma van het debat van de Tweede Kamer op 12 april om 15.15 uur. In een zaal voor 150 zetels zaten acht personen, die per fractie het volk vertegenwoordigden, terwijl op de ministersbank Timmermans zat van Buitenlandse Zaken. Een merkwaardig gezicht, zo'n lege zaal, waarvoor één afgevaardigde van het burgerinitiatief, met veertigduizend handtekeningen op zak het woord moest voeren. Van de massa die indertijd de petitie inleverde zat maar een klein groepje op de publieke tribune. De banken waren korte tijd gevuld met scholieren, die een rondleiding door het parlamentsgebouw kregen en een kijkje mochten nemen.

Kan men op die manier het publiek halen? Zeker als de woordvoerder oud-premier van Agt is, die als drieëntachtigjarige oud-premier het verdomde grand old man te wezen en

opkomt voor het internationale recht dat door de instandhouding van de muur verloochend wordt. Soms zijn er gewetenszaken waarmee je het eens kunt zijn. En ja, zo haal je de televisie en krijg je een vijftal minuten in Nieuwsuur. En en passant kregen we over de radio ook nog Van Agts bevestiging van berichten van oud-premier Lubbers over Volkel. Lieve lezer, wat wil je nog meer?.

Ter zake. We laten de acteurs zelf aan het woord.

Het standpunt van het burgerinitiatief: de muur is op Palestijns grondgebied is geplaatst. Palestijnse grond - beoosten de demarcatielijn van 1948 dus de internationaal erkende Israëlische oostgrens, maar veroverd in 1967 en dus bezet gebied - wordt hierbij geannexeerd. Volgens het Internationaal Gerechtshof is dit strijdig met het volkenrecht en ook met de conventie van 1948, die ook door mede-ontdekenaar Nederland moet worden gesteund. De grondwet verplicht Nederland internationale conventies na te komen, dus moet Nederland Israël daarop aan spreken. Het wordt dus tijd voor sancties,

Antwoord van de Kamer:

Christenunie, SGP en PVV wijzen sancties en het vonnis van het Internationaal gerechtshof af. Volgens SGP (v.d. Staaïj) en PVV (Voorhoeve) bestaat er door de aanslagen van de Palestijnen op Israëlisch grondgebied een hoger recht van zelfverdediging, de annexatie is een eenvoudige vorm van onteigening die aan die noodzaak voldoet. Ook geldt de VN-demarcatielijn niet; de ware grens moet het resultaat zijn van toekomstige onderhandelingen en als die niet komen, *tant pis* voor de Palestijnen. Een tweestatenverdrag moet er wel komen, want in een éénstatenstelsel komt er een meerderheid van Palestijnen. De PVV (Van Roon) lost dat anders op. Er moet één Israëlische staat komen die grenst aan de Jordaan. Palestijnen bewesten daarvan die dat niet willen - immers islamieten - moeten maar naar Jordanië gaan. (Goedschiks of kwaadschiks? Die vraag is nog niet gesteld J.B.).

VVD, CDA

De VVD (Ten Broeke) acht de muur rechtmatig voor zover zij strategische punten moet bezetten. Waar zij evident onrechtmatig is, vertouwt zij op de rechterlijke macht in Israël, die al na klachten correcties in het plan heeft gelast. (De VVD weet niet dat het bezettingsleger zich met succes tegen de uitvoering verzet, J.B.). Maar als het onrecht te groot is, moet de muur niet gesloopt, maar verplaatst. Het CDA (Omtzigt) is van oordeel dat Israël met zijn muur schade veroorzaakt en die op eigen terrein moet plaatsen. De muur mag zeker geen middel zijn tot annexatie. Geen van beide partijen zien sancties opportuur, men moet maar onderhandelen,

D '66, PvdA, Groen Links, SP,

D'66 (Sjoerdama) wil vermindering van de intensivering van Nederlandse en Europese betrekkingen met Israël. De PvdA (mevr. Bonis) is zeer verpntwaardigd over het onrecht dat ze zelf in Palestina heeft gezien en wil dat de minister, die volgende week op reis gaat, laat merken dat Nederland stappen zal ondernemen. Groen Links (Van Ojik) wil wachten met sancties totdat de minister zelf met voorstellen komt, Die zal dat zeker doen als hij in Israël en Palestina met de feiten wordt geconfronteerd. Van Bommel is het eens met de voorstellen tot sancties.

Minister Timmermans is van oordeel dat de Kamer zich te zeer laat leiden door emoties: enerzijds de Palestijnse aanslagen, die door de muur effectief zijn gekeerd, anderzijds de landroof die door de muur wordt veroorzaakt en afbreuk doet aan het leven van de Palestijnse bevolking. Er zijn nu vredesonderhandelingen geïnitieerd door de VS (Kerry en Obama) en die moeten een kans krijgen. Eerst als die door de houding van Israël onmogelijk wordt gemaakt,

kunnen we verder praten. Maar dreiging van maatregelen of kritiek (uit te leggen als 'voorwaarden vooraf') zouden deze onderhandelingen kunnen verstoren. Wel is hij het ermee eens dat de muur onrechtmatig is. "Als ik het hek van mijn tuin op de grond van buurman plaats, ben ik ook onrechtmatig bezig."

Conclusies Kamer

Stemverhouding van de standpunten:
Muur ('veiligheidshek') mag blijven waar die staat: 62

Muur moet afgebroken, want hoort bewesten de demarcatielijn: 82

Voor waarschuwingen, dreigingen met vermindering van 'intensivering' van de relaties met Israël zijn er op dit moment 65 stemmen (D'66, PvdA, SP). Groen Links wil een brug slaan en draagt de minister per motie op het Nederlandse standpunt kenbaar te maken en na zijn bevindingen een voorstel te doen hoe te handelen; die motie haalt naar verwachting een meerderheid met steun van de VVD, omdat ze door de minister niet wordt ontraden.

PvdA-Kamerlid Bonis vraagt in een motie aan de regering Nederlandse bedrijven op te roepen reeds gedane investeringen in nederzettingen of relaties met bedrijven in Israëlische nederzettingen te beëindigen. Minister Timmermans beloofde hierna een brief met zijn precieze plannen hierover te sturen. De motie is daarom nog niet in stemming gebracht.

Een motie van ChristenUnie om in EU-verband etikettering van producten uit Israëlische nederzettingen in Palestina te verbieden haalde het niet. Wat betekent dat minister Timmermans zijn etiketteringsplannen - in overeenstemming met oorlogsregels van Genève - kan gaan uitvoeren.

De door het burgerinitiatief voorgestelde sancties vinden vooralsnog geen meerderheid. We moeten de reis van de minister en de verwachte vredesonderhandelingen laten voorgaan.

De moties zijn dinsdag 13 juni in stemming gebracht. Geen van de moties is aangenomen. .

OPROEP VAN ICAN: NUCLEAIR ABOLITION WEEK

De jaarlijkse week in het teken van de strijd tegen kernwapens valt dit jaar van 6 tot en met 13 juli. Campaigners over de hele wereld halen alles uit de kast om zo creatief mogelijk aandacht te vragen voor de dreiging van kernwapens. En iedereen kan daaraan mee doen! Teken bijvoorbeeld op een plattegrond van jouw stad de impact van een kernexplosie aan en deel deze uit op straat; stuur een brief naar de minister van buitenlandse zaken waarin je hem vraagt onderhandelingen te starten om kernwapens illegaal te maken; of maak een foto van je schaduw en deel deze op facebook, twitter en instagram. En natuurlijk vraag je zoveel mogelijk vrienden om de petitie tegen kernwapens te tekenen!

Een kernbom heeft het vermogen om in één keer een stad te vernietigen. Wat in de kern van een explosie achterblijft, zijn de schaduwen van de mensen in de stad, als dat in gesteente of zand wordt afgedrukt als een platgeslagen gipsafgietsel uit Pompei. Deze schaduwen vormen het symbolische onderwerp van de online actie Share your Shadow tijdens Nuclear Abolition Week van 6 tot en met 13 juli. Fotografeer jouw schaduw en post deze op facebook, twitter en instagram en laat daarmee weten dat jij kernwapens de wereld uit wilt. En bedenk wat er buiten het schaduwgebied in cirkels van tientallen kilometers nog komt aan verblindende lichtfiltsen, vuurstormen, radioactieve fall-out, zuurstofverstikking in schuilkelders en andere gruwelen. Daarvan zijn wat moeilijker foto's te maken.

TEKEN NU TEGEN KERNWAPENS

De wereld telt 17.000 kernwapens, waarvan er 2000 klaar staan om binnen enkele minuten gelanceerd te worden. Vind jij dit ook pure waanzin en onacceptabel? Teken dan nu de wereldwijde petitie tegen kernwapens en roep regeringen op om kernwapens zo snel mogelijk te verbieden, te vinden op ondertaande link:

<http://www.nonukes.nl/kom-in-actie>

Aanleiding van deze petitie is een mededeling van de Mexicaanse Regering op 14 maart tijdens de internationale bijeenkomst van regeringsleiders in Oslo dat zij in Mexico een internationale conferentie voor de afschaffing van kernwapens te organiseren. De petitie is bedoeld om die doorgang te laten vinden. Deze oproep staat haaks op de plannen van Obama om het kernwapenarsenaal dat in Europa wordt opgeslagen – dus ook in Volkel – te vernieuwen. No Nukes gelooft dat deze wereldwijde petitie - waarvan we er meerdere kennen van AWAAZ, die tot succes hebben geleid - tot verwezenlijking van dit initiatief zal bijdragen.

Weg met die knop! Een plaatje uit de video op Stupid or Safe: www.goodbyenuk.es

EN WAT DOET NEDERLAND MET WEST-SAHARA?

Frank Willems

In de Marokkaanse pers is te lezen dat de Nederlandse ambassadeur in Rabat twee overeenkomsten heeft getekend voor militaire samenwerking met Marokko. De verslaggeving in die Arabische en Franstalige media is uniform, kennelijk omdat in Marokko een persverklaring is verspreid, die woordelijk is overgenomen. Wat opvalt is dat er in de Nederlandse pers niets wordt (over-)geschreven met betrekking tot dit opvallende nieuws. Dat Nederland militair gaat samenwerken met een land waarvan de strijdkrachten een staakt-het-vuren in acht nemen dat wordt gemonitord door de Verenigde Naties is immers zeer ongewoon. Als ik bel met het Nederlandse ministerie van Buitenlandse zaken hebben zij me niets te vertellen. Het ministerie van defensie reageert met de mededeling dat in de komende *Defensiekrant* aandacht zal worden besteed aan de ondertekening met Marokko. Pas na de publicatie door defensie zal de inhoud van de verdragen bekend worden gemaakt. In de Tweede Kamer is men ook niet op de hoogte. Internationale verdragen worden door de regering gesloten. In de regel komt het parlement daar niet bij te pas en worden zij stilzwijgend goedgekeurd.

Toch is er alle aanleiding om deze verdragen met Marokko te bespreken, ook zonder dat bekend is wat zij inhouden. Vragen die meteen opkomen zijn: - Marokko houdt tegen de wens van

de Verenigde Naties een groot deel van West-Sahara militair bezet. Nederland erkent de Marokkaanse claim op West-Sahara niet omdat die claim geen grond heeft in het internationaal recht. Is de militaire samenwerking dan wel in lijn met het Nederlandse streven om de internationale rechtsorde te bevorderen? - Waarom komt de ondertekening nu de schendingen van de mensenrechten in West-Sahara toenemen door de uitbreiding van de protesten? Heeft de minister van Buitenlandse Zaken deze verdragen besproken in het overleg dat hij onlangs heeft gehouden met de speciale gezant van de Secretaris generaal van de Verenigde Naties, Christopher Ross? Wie heeft besloten tot de ondertekening van de verdragen? Was dat de minister van Buitenlandse Zaken? Behalve de ambassadeur was ook een Nederlandse militaire figuur, brigade-generaal Beukering, aanwezig. Dat is te zien op de Franstalige Facebook pagina van de Nederlandse ambassade in Rabat. De publiciteit in Nederland is in handen van het ministerie van Defensie. Heeft de minister van Defensie besloten tot deze verdragen? En is dat dan gebeurd in samenwerking met het Koninklijk Huis, dat immers uitstekende relaties onderhoudt met het Marokkaanse hof dat in Marokko de macht heeft? Dat kan verklaren waarom de Nederlandse volksvertegenwoordiging niet is geraadpleegd bij deze uiterst discutabele overeenkomsten.

Afbeelding uit het WWI-project van Tonie van Marle onder de titel WAR/RAW. Ze probeert een brug te slaan tussen de twee uitersten van oorlogsleed en klassieke esthetiek. Het bestaat uit 24 lino'sneden: 12 'gebroken gezichten' van soldaten uit de Eerste Wereldoorlog – deels Duitse foto's die in 1918 werden verspreid - en 12 beschadigde gezichten van marmeren beelden uit de klassieke oudheid. Zij heeft dit project gepresenteerd op het symposium WAANZINNIGE WAPENS van de NVMP op 29 mri j.l. De volledige brochure is te vinden op <http://www.vredessite.nl/nieuws/2013/warraw1.pdf>

OVER WAANZIN EN WAPENS

28-5-2013 NVMP-Gezondheidszorg en Vredesvraagstukken organiseerde op 25 mei het symposium Waanzinnige Wapens. Diverse experts lieten hun licht schijnen over zaken als chemische wapens, de miljarden die verdiend worden aan wapenhandel, oorlogstrauma's en de nieuwste stap in oorlogvoering: de drones. Medisch-historicus Leo van Bergen plaatste het thema in een historisch perspectief. Al tijdens WO I zorgden chemische wapens en de loopgravenoorlog voor ongekende gruwelen. Frank Slijper, medewerker campagne te-geen wapenhandel, besteedt aandacht aan de 'waanzinnige wapenhandel'. Er

worden miljarden verdiend aan de verkoop van dodelijke wapens. De gang van zaken rond de aanschaf van de JSF, met een kernwapentaak, kan als Nederlands voorbeeld dienen.

Kolonel-arts Eric Vermetten ging in op de soms letterlijk waanzinnige gevolgen van de inzet van wapens, van de shell shock uit WO I, tot de duizenden soldaten die zelfs na vredesmissies met psychische trauma's geconfronteerd worden. Hoe ga je om met de waanzin na de oorlog?

Generaal-majoor b.d. Kees Homan schenkt aandacht aan een nieuw soort wapen: de Drones. Op afstand bestuurbare, onbemande, vliegtuigjes voor militair gebruik.

Welke haken en ogen kleven aan deze nieuwe stap in oorlogsvoering?

De lezingen staan op tape en kunnen worden beluisterd via

http://vredessite.nl/nieuws/wapens_568.html

IN TEGENSTELING MET HUN DOELSTELLINGEN BELEGGEN PENSIOENFONDSEN IN DE DOOD

iAmsterdam, 10 juni 2013 – Campagne tegen de Wapenhandel heeft recente verslagen van pensioenfondsen bestudeerd, die nu openbaar moeten maken in welke ondernemingen zij hebben geïnvesteerd. Het resultaat: Nederlandse pensioenfondsen beleggen voor meer dan 1 miljard euro in bedrijven die kernwapengerelateerd werk doen. Dit is een forse stijging ten opzichte van oktober 2012. Het ABP, het grootste pensioenfonds, is verantwoordelijk voor het grootste deel van dit bedrag, ruim 800 miljoen euro.

Werden oktober 2012 171 beleggingen in kernwapenbedrijven genoteerd, nu zijn dit er 211. Met name de pensioenfondsen die hun vermogensbeheer hebben uitbesteed aan investeringskoepel MN Services, zoals het fonds voor metaal en elektronica werkers PME, zijn in veel meer van dat soort bedrijven gaan beleggen. Is deze specifieke deskundigheid soms een stiekeme lobby?

De pensioenfondsen, die ook openheid geven over de omvang van hun aandelenbezit, beleggen nu voor ruim een miljard euro in kernwapenbedrijven, tegenover ongeveer 835 miljoen euro een half jaar geleden. Deze forse toename komt - alweer - vooral voor rekening van het ABP, dat verantwoordelijk is voor zo'n 805 miljoen euro van dit bedrag. In oktober 2012 stond ABP nog op 660 miljoen euro, wat weer een stijging van ongeveer 200 miljoen euro ten opzichte van maart van dat jaar was.

Uit het overzicht van beleggingen in oktober 2012 bleek dat een aantal pensioenfondsen in weerwil van hun eigen beleid in enkele kernwapenbedrijven belegden. De Campagne tegen Wapenhandel schreef de betreffende pensioenfondsen aan om hen hier op te wijzen. Dit resulteerde erin dat het pensioenfonds PNO Media alsnog de aandelen in vier kernwapenbedrijven besloot af te stoten.

Andere pensioenfondsen betoonden zich doof. Misschien zien zij geld in het feit dat Obama kernwapens in Europa wil moderniseren en zeker zullen zij dan met belangstelling het antiterrorisme-overleg afwachten, dat volgend jaar in het Nederlands Forensisch Instituut in Ypenburg zal worden gehouden. Daar is men getraind op het bezien van drijvende lijken.

Het doel; van pensioenfondsen is het leven van ouderen te verlengen. Dan moet men niet alleen voor blind kapitaal kiezen, maar voor de middelen om uiteindelijk dit doel te bereiken. En kernwapens zijn dat niet. Want al worden pensioenfondsen er wellicht financieel wijzer van, als het gewonnen kapitaal na een wereldwijde kerncatastrofe niet hoeft te worden uitbetaald, wie anders dan magere Hein zal de winst incasseren?

EN DAN IS ER OOK NOG EADS

Amsterdam, 29 mei 2013 -- Terwijl buiten enkele tientallen mensen met spandoeken en beschilderde paraplu's protesteerden tegen wapenproductie en kernwapens, stelden kritische aandeelhouders vandaag vragen op de vergadering van de European Aeronautic Defence and Space Company (EADS) in Amsterdam.

De vragen gingen onder meer over drones, over corruptie, over wapens voor Syrië en over de productie van kernraketten door EADS. Het protest is georganiseerd door de Campagne tegen Wapenhandel.

De kritische aandeelhouders wilden onder meer weten hoeveel EADS verdient aan het maken van kernraketten voor de Franse krijgsmacht, of EADS een eigen verantwoordelijkheid neemt om te voorkomen dat zijn wapens in de oorlog in Syrië gebruikt worden, en of EADS denkt dat wapenhandel zonder corruptie überhaupt mogelijk is. De vragen, en zo spoedig mogelijk ook de antwoorden, zijn te lezen op de website van Campagne tegen Wapenhandel, www.stopwapenhandel.org.

Al eerder stelde GroenLinks kritische vragen in de Amsterdamse gemeenteraad over de vergadering van EADS in Amsterdam. Amsterdam noemt zich immers nog steeds een kernwapenvrije gemeente.

Wendela de Vries van de Campagne tegen Wapenhandel zegt: "EADS verkoopt zijn wapens over de hele wereld. En bovendien maakt het kernraketten. Het bedrijf kan zijn aandacht beter gaan verleggen naar de civiele productie in plaats van geld verdienen aan oorlog en massavernietiging wapens."

TURKSE LENTE TEGEN EEN LEGERSTAAT

Het begon met een recreatiepark park, in het Turks: Gezi-park, In Istanbul, achter de grote steenvlakte, die Taksimplein (de voorhof) heet. De regering wilde het enige openbare groen dat er nog in het centrum van de stad bestaat verwoesten. Waarom? Om kazernes te bouwen, zeiden zij. Daarna zeiden zij dat het een winkelcentrum moest worden. Zij gaven ook andere redenen.

De demonstranten die het Gezipark kwamen beschermen waren aanvankelijk voor het merendeel milieuactivisten. Zij hadden al meer dan een week lang het terrein met tenten bezet. Op 11 juni, om 5 uur 's morgens kwam de politie met traangas en rubberkogels in charge, verwoestte het kamp en arresteerde de nog slaperige demonstranten, die - zoals vaker na dergelijke charges - *incommunicado* in een gevangenis verdwenen, als "terroristen". Dit was de druppel.

Duizenden mensen reageerden op deze gewelddadige aanvallen en verdedigden het park. Republikeinen riepen "wij zijn soldaten van Atatürk". aanhangers van de President "Wij zijn soldaten van Tayyip" op als zodanig tegen de politie te protesteren, maar ook waren er de antimilitaristische leuzen "wij willen niemands soldaten zijn" En die schijnen de overhand te krijgen.

Opvallend is ook dat langzamerhand de vaak seksueel getinte scheldwoorden die Turkse republikeinen tegen hun politieke tegenstanders plegen te roepen achterwege blijven. Men geeft hiermee gehoor aan oproepen van feministen die voor vrouwenrechten opkomen, en erkent ook dat er demonstranten van verschillende seksuele geartheid zijn, die zich door bepaalde scheldwoorden gekwest zouden voelen.

Daarmee was een massabeweging geboren, die zich keerde tegen Erdogan als verantwoordelijk voor de politie - dus niet alleen tegen zijn persoon, maar tegen het hele militaire systeem dat zich altijd tegen de burgers heeft gekeerd.

De AK-partij was gekozen als alternatief voor het autoritaire Atatürkisme, maar heeft zijn belofte niet waargemaakt. Zolang de AK-regering het land heeft geregeerd, heeft Turkije een van de meest autoritaire regeringen in zijn geschiedenis gekend: de abortus wordt gecontroleerd, de verkoop van alcohol wordt beperkt, krijgen mensen een bekeuring wanneer zij in een metro halte elkaar kussen, zijn de gevallen van verkrachting tegen vrouwen ongelooflijk gestegen, en er zijn veel andere beschamende voorbeelden. De (Ataturkse) republikeinen hebben hun „eerbiedwaardige“ positie verloren (zij waren vanaf het allereerste begin van Turkse republiek in de meerderheid

geweest). Ook het Turkse leger heeft zijn eerbiedwaardige positie verloren na de aanklachten van de AKP-regering. Zoals in elke staat gebruikte de Turkse regering het controlemechanisme van verdeel en heers. Maar nu brak de dag aan dat de mensen zeiden „ik ben het zat!“ tegen de ondemocratische politiek van juist deze regering.

De AK mocht dan afgerekend hebben met de staatsgrepen van haar Atatürkse voorgangers en hun Grijsse Wolven, zij ging ermee akkoord dat democratisch gekozen Koerdische volksvertegenwoordigers en burgemeesters op rechterlijk bevel werden gearresteerd en hun burgerrechten werden ontzegd. Zij bleef journalisten vervolgen die o.a. daarop commentaar leverden. Nog steeds dwingt de regering Koerden en andere minderheden het leger in om op hun eigen broeders te schieten. Dienstweigering en protesten tegen dienstplicht worden nog harder aangepakt. Op 1 mei 2012 waren er demonstraties tegen het militarisme. Zij werden gevolgd door politierazzia's, als gevolg waarvan nog tal van mensen zonder proces in een gevangenis zitten. Wetten tegen "belediging van het Turske leger" of "de Turkse vlag" zijn van toepassing als je de militarisering van de politiek ter discussie stelt. Elke schooldag vangt aan met een ceremonieel waarbij wordt gezongen dat iedere Turk als soldaat geboren wordt. Iemand die daar aanmerkingen op maakte, zit nog steeds in voorarrest.

De opstand moet dus voor een deel worden gezien als een radicale democratiseringsbeweging die zowel de geestelijke dictatuur van de Islam als het totalitaire militarisme à la Atatürk bestrijdt. Men is "verenigd tegen het fascisme". Vandaar dat het de steun heeft van War Resisters' International.

Intussen komen na de gewelddadige ontruiming van de bezetting actievoerders in alle stadsparken in Turkije bijeen om te beraadslagen over de strijd. Er komen assemblees, ongeveer zoals in de Occupy en andere recente protestbewegingen. In die assemblees gaat het over de meest uiteenlopende dingen, van het loslaten van neerbuigend seksistisch taalgebruik jegens vrouwen tot de vraag hoe mensen zich het beste konden organiseren. Waar deze assemblees plaats vinden worden de parken tot "taksim" uitgeroepen.

Op Taksim vinden - net als in Wit-Rusland - stille demonstraties plaats van mensen die zijwendend naast elkaar komen te staan. De politie is ook geen haar beter dan die van dictator Loekasjenko en knuppelt ze in elkaar.

De strijd gaat door

HOERA VOOR ONS ERFGOED!

Bovenstaand affiche is een museumstuk. Het maakt deel uit van het affichebestand van het Museum voor Vrede en Geweldloosheid. Misschien krijgen de Haagse lezers het in ware grootte te zien, wanneer op 1 augustus de openbare bibliotheek Transvaalkwartier op het Hobbemaplein zijn deuren opent. Want dan expo-seert het museum daar een deel van zijn afficheverzameling.

Het Museum voor Vrede en geweldloosheid is tot voor kort een reizend museum geweest, maar heeft nu een blijvende tentoonstellingsruimte gevonden. In het Verzetsmuseum Zuid-Holland, Turfmarkt 30, Gouda, in het historisch centrum. Vanaf 2 juli draait daar voor het eerst een van de vaste tentoonstellingen van het museum - over verzoening - als een soort contrapunt voor wat op een verzetsverleden moet volgen. Doordat het een vaste explosieplaats heeft, is het in de toekomst mogelijk dat het kan uitwisselen met andere bewaarplaatsen en (ex-)eigenaars van tentoonstellingen. Zoals WILPF, dat reeds tijdens de Eerste Wereldoorlog een vredesterntentoonstelling organiseerde en waarvan de kartons zich bevinden in het Instituut Aletta, de archiefbewaarpplaats van de vrouwenbeweging in Amsterdam En het Haas Vredesplatform dat de canvastdoeken heeft van de tentoonstelling Den Haag op stap naar vrede en recht uit 2007 en fotomateriaal uit zijn eigen verleden, dat ook op panelen kan worden bevestigd.

EEN OPEN BRIEF OVER STAATSGEHEIMEN EN DE PUBLIEKE ZAAK

Tilburg, 13 juni 2013

Beste mijnheer Lubbers, beste mijnheer Van Agt,

Met belangstelling nam ik kennis van uw beider uitlatingen, zaterdag door de heer Lubbers, dinsdag door de heer Van Agt, waarin u bevestigde wat heel veel mensen allang wisten maar wat officieel niet eerder is bevestigd: dat er kernwapens liggen op Volkel, op Nederlands grondgebied. En nu dreigt u daarvoor juridisch aangepakt te worden wegens het onthullen van – in dit geval wel zeer publieke – ‘staatsgeheimen’. Ik acht dat een kwalijke zaak.

Nu was ik één van de velen was die destijds protesteerde tegen plaatsing van kernwapens, en die daarom u, mijnheer Lubbers als toenmalige premier in 1985 de rug heeft toegekeerd in de Houtrusthallen bij de demonstratieve afsluiting van het Volkspetitionnement tegen de kruisraketten. U, mijnheer Lubbers, vond dat ongetwijfeld niet erg beleefd van ons. Ik vond het destijds niet erg beleefd van u, ten opzichte van de bevolking en van de wereldvrede, dat u die kruisvluchtwapens in Nederland bereid was te stationeren, en dat vind ik nog steeds

We staan dus minstens quitte, op dat punt. Des te welkomer zijn uw beider huidige uitlatingen over die kernwapens op Volkel, te dichtbij van waar zowel ik als ook bijvoorbeeld mijnheer Van Agt wonen om echt geruststellend te zijn. Tot mijn lichte verbazing lees ik nu dat strafrechtgeleerden van mening zijn dat u wellicht staatsgeheimen zou hebben onthuld. Sterker: ik begrijp dat het Openbaar Ministerie (OM) onderzoekt of u daarmee wellicht een strafbaar feit zou hebben gepleegd en dat er strafvervolging zou moeten volgen (1) Nu is het natuurlijk niet meer dan terecht dat niet alleen arme mensen met het strafrecht in aanraking komen als ze iets hebben zouden hebben misdreven, maar ook rijke; dat gerenommeerde ex-politici en staatslieden net zo goed voor de rechter kunnen belanden als de meest marginale dissidenten. Dat is een kwestie van elementaire rechtsgelijkheid. Ik ben ervan overtuigd dat ik dat principiële punt met mij eens zult zijn.

Op mijn beurt keer ik dat, als marginale dissident die wel eens voor een rechtbank heeft gestaan wegens een uiting (2), dat ook erg graag om. Wat iemand als mij overkwam, overkomt nu u; zoals ik in zulke situaties een beroep doe op solidariteit, kunt u nu van mijn solidariteit verzekerd zijn. U bent niet de enige die onder juridisch vuur ligt wegens publieke uitingen, laat dat u tot troost zijn. In januari van dit jaar bijvoorbeeld stond Joke Kaviaar voor de rechter, wegens uitlatingen die het Openbaar Ministerie als opruiing typeerde. Het betrof teksten waarin zij stelling nam,

voor de rechten van vluchtelingen, en tot verzet tegen opsluiting en deportatie van vluchtelingen opriep. Ze deed die uitlatingen in het publieke belang, want wat anders kan de vrijheid van kwetsbare mensen zijn dan een publiek belang? Ik kwam en kom dan ook voor haar op, ik vond en vind de strafzaak een aanval op onze vrijheid om stelling te nemen voor deze kwetsbare mensen, hun vrijheid en hun waardigheid

Morgen komt u wellicht voor de rechter omdat u iets in de openbaarheid bracht dat volgens het gezag geheim had moeten blijven, al wist feitelijk iedereen het al. U dreigt daarmee juridisch gekneveld te worden voor het doen van uitlatingen die een feit melden waarvan kennisgeving een ieder aangaat. De risico's van die wapens zijn voor ons allemaal. Dus hebben we er belang bij om van hun aanwezigheid in kennis gesteld te worden. Uw bevestiging van de aanwezigheid van kernwapens op Volkel diende het publiek belang. U met terugwerkende kracht de mond snoeren is een onaanvaardbaar ingrijpen tegen uw vrijheid van meningsuiting en tegen het geschetste publieke belang. Ik protesteer dan ook met nadruk tegen het eventuele voornemen om u beiden aan te klagen wegens het onthullen van staatsgeheimen. Mocht het tot een strafzaak komen tegen u beiden, wegens deze ‘openbaarmaking van staatsgeheimen’, dan pleit ik ervoor dat het OM niet ontvankelijk wordt verklaard, zodat u vrijuit gaat. Zo niet, dan hoort zonder misken en maren vrijspraak te volgen. In het belang van uw en onze vrijheid van meningsuiting, in het belang van openbare verbreiding van kennis die ons allemaal aangaat. Daarin passen geen staatsgeheimen, geen verwijzing naar wat mondige burgers wel en niet geacht mogen te weten. Graag voeg ik daar nog iets aan toe. Vandaag loopt u de kans wegens staatsgeheimen vervolgd te worden, en sta ik aan uw kant in dit conflict. Momenteel loopt er echter in de Verenigde Staten een strafproces tegen Bradley Manning omdat ook hij staatsgeheimen zou hebben onthuld. Hem hangt een zeer lange gevangenisstraf oven het hoofd. En afgelopen dagen trok Edward Snowden wereldwijd aandacht met zijn onthulling van zeer omvangrijke af luisterpraktijken van de inlichtingendienst NSA, die internet- en telefoonverkeer verregaand blijkt na te gaan. Hij zit nu in Hong Kong, en we mogen ervan uitgaan dat de Amerikaanse overheid ook hem wegens het onthullen van staatsgeheimen zal trachten aan te klagen. U heeft dus twee prominente lotgenoten, ééntje al in de cel in de Verenigde Staten,

ééntje op de vlucht in Hong Kong.(3) Zou het u niet sieren, zo vraag ik mij af – nu u eenmaal van het schenden van staatsgeheimen beticht bent – om het voor deze lotgenoten op te nemen? Zou het u niet sieren om te zeggen: “Wij handelden met onze uitlatingen naar volle overtuiging, wij vinden het onaanvaardbaar om daarvoor zelfs maar met bestraffing bedreigd te worden. Hetzelfde geldt volgens ons voor Bradley Manning en Edward Snowden: ook zij handelden naar volle overtuiging in dienst van het streven naar openbaarheid door het onthullen van wat zij zagen als misdadige praktijken van de overheid. Wij vinden het onaanvaardbaar dat zij met vervolging bedreigd worden zoals nu Snowden, een strafproces moeten ondergaan zoals Manning. Wij vinden dat beide personen zonder meer van strafvervolging vrijgesteld moeten worden, en in het geval van Bradley Manning dus ogenblikkelijk in vrijheid gesteld.” Zou dat geen passende, mooie stellingname zijn? U, mijnheer Van Agt en U, mijnheer Lubbers, zit feitelijk nu in hetzelfde schuitje als Bradley Manning en als Edward Snowden. Ik doe een beroep op u om in alle openbaarheid op te komen, niet alleen voor uzelf en elkaar maar ook van Edward Snowden en Bradley Manning, en tegen iedere strafvervolging en strafvoltagekking van deze twee dappere mensen wegens het onthullen van staatsgeheimen stelling te nemen. Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet

Peter Storm

<http://www.ravotr.nl>

(1) Zie: “OM bekijkt uitspraken Lubbers over kernwapens”, NRC, 13 juni 2013, <http://www.nrc.nl/nieuws/2013/06/13/om-bekijkt-uitspraken-lubbers-over-kernwapens-is-strafbaar/>

(2) Ik omschreef Pim Fortuyn in april 2002 als een fascist, hetgeen mij op een uiteindelijk nogal verdampde aan gifte wegens haat zaaien tegen de man kwam te staan.

(3) Inmiddels op een vliegveld in Moskou, in afwachting op contacten met Equador, waar hij asiel heeft aangevraagd.

HOE BLIND IS VROUWE JUSTITIA?

De 'onofficiële' bekendmaking door Lubbers en Van Agt dat in ons land permanent kernwapens aanwezig zijn, roept een aantal belangrijke politieke en juridische vragen op.

En dan niet in de eerste plaats of onze voormalige minister-presidenten zich hiermee schuldig zouden hebben gemaakt aan het plegen van een ernstig strafbaar feit in de vorm van het schenden van een staatsgeheim, zoals thans door het OM in onderzoek zou zijn genomen. Want de, ongetwijfeld weloverwogen, 'dreiging' die het OM daarmee boven de hoofden van deze twee laat hangen kan immers al op het eerste gezicht niet meer zijn dan megalomane grootspraak van dit instituut. Al is het alleen maar reeds omdat ook het OM zich zeer wel zal realiseren dat een strafrechtelijke vervolging van Lubbers en Van Agt, alsmede een daarop volgend strafproces, zonder meer zal kunnen leiden tot het verdere onthullingen over deze kernwapens en daarmee verbonden verwickelingen, nu en in het verleden. Waar van officiële zijde immers niemand belang bij heeft, integendeel. Het OM zal dan ook, als puntje bij paaltje komt, dit risico bepaald niet willen nemen. Het zijn dan ook andere juridische kwesties die hier veel meer inhoud hebben. Een van de belangrijkste hiervan is of Nederland, met het permanent aanwezig hebben van massavernietigingswapens op ons grondgebied, niet een flagrante schending pleegt van het Non-proliferatieverdrag (NPV), dat ons land mede heeft ondertekend. Een schending van het internationale recht die een reden vormde om andere landen, zoals Irak, met nota bene Nederlandse steun in oorlog te storten. Doorslaggevend voor de vraag of met de voortdurende aanwezigheid van kernwapens op Nederlandse bodem sprake is van een dergelijke ontoelaatbare inbreuk op het NPV is daarbij de niet van wie deze kernwapens zijn, maar wie daar uiteindelijk over gaat. Waarbij uiteindelijk beslissend is welke mate van zeggenschap Nederland heeft over het eventuele al dan niet daadwerkelijke gebruik daarvan in voorkomende gevallen. Hoe meer zeggenschap ons land daarover heeft, hoe meer Nederland daarmee de contouren heeft van een volledige kernmacht.

Ons land dreigt daarbij dan ongetwijfeld overigens ook nog eens verzeild te raken tussen Scylla en Charybdis. Want als Nederland dus wezenlijke macht zou hebben over het eventuele gebruik van deze kernwapens in voorkomend geval, dan ontpopt het zich hiermee immers als een volwassen kernwapenstaat. Maar zou ons land werkelijke macht over het gebruik

van deze massavernietigingswapens zou ontberen omdat daarover uiteindelijk de Amerikanen zouden gaan, dan dreigt Nederland zich volkenrechtelijk in het verderf te storten als de VS ooit zouden overgaan tot een daadwerkelijke inzet hiervan buiten de wil van ons land. Dat dan voor een dergelijk gebruik vanaf Nederlands grondgebied immers desalniettemin de volledige volkenrechtelijke aansprakelijkheid onder ogen zal hebben te zien. En dit dan aangezien Nederland alsdan niet zou hebben verhindert dat van deze kernwapens vanaf ons grondgebied gebruik zou zijn gemaakt.

Over deze kwesties is ten tijde van de totstandkoming van het Kruisrakettenverdrag, waarvoor het toenmalige kabinet-Lubbers de verantwoordelijkheid droeg, uitvoerig parlementair gedelibereerd. Maar deze kruisraketten zijn uiteindelijk nooit op ons grondgebied terecht gekomen. De Volkel-kernwapens dus wel, zodat het onvermijdelijk is dat deze discussie omtrent de vraag 'zijn we, met deze permanente aanwezigheid van deze Volkel-kernwapens op ons grondgebied, een kernwapenstaat in de zin van het NPV of niet?', opnieuw de kop op steekt.

Doorslaggevend voor het beantwoorden van deze vraag zal wellicht kunnen zijn de inhoud van het verdragskader op grond waarvan deze kernwapens zich op Nederlandse bodem bevinden. Maar dit verdragskader, dat onvermijdelijk zal bestaan is, in tegenstelling tot het Kruis-rakettenverdrag dat in volle openbaarheid parlementair is behandeld, even geheim als de aanwezigheid van de Volkel-kernwapens zelf. 'Niemand' weet dus wat daar in staat. En zodoende weet dus ook 'niemand' hoe een eventueel gebruik van deze kernwapens daarin zou zijn geregeld en wie daarover de uiteindelijke beschikkingsmacht bezit, Nederland of de Verenigde Staten. Het gaat hier om een cruciale kwestie en enkele zaken zijn daarbij van groot belang. Allereerst is het natuurlijk zonder meer Middeleeuws dat elke parlementaire controle hier ontbreekt. Sterker nog, het is een absolute gotspe dat het complete Nederlandse politieke circus zich hier als een zwakzinnigengesticht gedraagt en welbewust de handen voor de ogen slaat om maar niet te hoeven weten wat

zich hier afspeelt. Het tweede punt is dan dat de Nederlandse regering, in NAVO-verband, zich altijd al op het standpunt heeft gesteld dat kernwapens daadwerkelijk zouden kunnen worden gebruikt. Zoals dit al eind jaren zeventig uitdrukkelijk aan de Tweede Kamer kenbaar werd gemaakt. Daarbij werd begin jaren tachtig het parlement nog eens in kennis gesteld van het feit dat een eventuele inzet van kernwapens tegen steden, ook wat Nederland betreft 'de hoeksteen en het sluitstuk' zou vormen van de nucleaire politiek van de NAVO. Het derde punt is dat inmiddels ook de Nederlandse rechterlijke macht het liet afweten. Onze eigen Hoge Raad heeft, in civiele massaprocessen die de over vele decennia door duizenden vredesactivisten hier te lande zijn gevoerd, bij uitspraak van 21 december 2001 uiteindelijk zelfs de gruwelijk misdadige uitspraak gedaan dat ook een, desnoods bij wijze van eerste kernwapengebruik, inzetten van zware strategische kernraketten tegen steden, rechtens toelaatbaar zou kunnen zijn. In een vervolproces dat daarop, wederom door duizenden eisers, werd gevoerd bepaalde het Gerechtshof in Den Haag bij arrest van 14 september 2010 uiteindelijk dat de Hoge Raad bij deze uitspraak van 21 december 2001 inderdaad heeft vastgesteld "dat een situatie denkbaar is, te weten een situatie waarin het inherente recht op zelfverdediging aan de orde is, waarbij het fundamentele recht op het overleven van de staat op het spel staat, in welke situatie 'een eerste gebruik' van kernwapens op bevolkingscentra niet zonder meer onrechtmatig is." Politiek en juridisch bestaan er dus voor een eventueel gebruik van kernwapens, althans wat ons land betreft, geen doorslaggevende beletselen. Waar dan als vierde belangrijke punt nog bijkomt dat inmiddels de hand is gelegd op documenten waaruit blijkt dat het een eventuele daadwerkelijke inzet van kernwapens op Volkel met behulp van Nederlandse F-16's, uitgerust met een nucleaire taak ook nog eens regelmatig wordt geoefend. En tenslotte staat inmiddels vast dat honderden miljoenen

---

ONTWAPEN! STAAT TIJDENS HIROSHIMAHERDENKING OP DE STOEP VOOR DE HOGE RAAD

Om te protesteren tegen de uitspraak van de Hoger Raad wil Ontwapen! van 4 tot 9 juli actie voeren voor de Hoge Raad op het Grotiusplein in Den Haag. Zij zal proberen een gesprek te regelen met de voorzitter van de Raad.

Zij hopen op steun van iedereen die betrokken is bij de herdenking van Hiroshima of langs andere weg de kernwapens de wereld uit willen helpen.

HET TWEDE HOOFDSTUK VAN EEN EINDELOOS VERVOLGVERHAAL

(zie pagina 1 van dit

Bijna dagelijks brengen de sites van de Werkgroep Deportatieverzet en het No Border Netwerk nieuwe wandaden van de opsluit- en uitzetambtenaren aan het licht. Maandenlange vrijheidsberoving, isoleercellen, mishandeling, uit elkaar rukken van gezinnen, deportaties naar landen in oorlog of met behulp van vervalste uitzetpapieren, extra repressie tegen honger- en dorststakers, al dat soort middelen zet de staat in om migranten en vluchtelingen het land uit te krijgen. Daarbij moet ook nog bedacht worden dat de voorbeelden die in de publiciteit komen, maar het topje van de ijsberg zijn.

Zo wilde de Dienst Terugkeer en Vertrek (DTV) de Marokkaanse Aïsha Maher uitzetten, terwijl haar vier kinderen, van wie de oudste acht is en de jongste twee, in Nederland moesten blijven. Ze smeekte de DTV-ambtenaren of ze hen mee mocht nemen naar Marokko, als ze zou worden gedepoteerd, maar zelfs dat werd haar niet toegestaan. Afgelopen vrijdag bezochten haar kinderen haar in het Rotterdamse detentiecentrum. Aan het einde van het bezoekuur wilde haar jongste kind niet vertrekken. Hij klampte zich huilend aan haar vast. Maar de bewakers rukten het kereltje weg. De vrouw gaf de strijd echter niet op. Ze diende een nieuwe asielaanvraag in. In afwachting van de beslissing daarop heeft de DTV de deportatie op het laatste moment afgeblazen.

De DTV heeft geprobeerd de Guineese vluchteling Bah - de mishandelde hongerstaker - uit te zetten met een vervalst reisdocument. Hij werd door de marechaussee

geboeid in het vliegtuig gezet. Daar probeerde hij de hulp van de passagiers in te roepen en duidelijk te maken dat de Nederlandse autoriteiten fraude pleegden bij zijn deportatie. De marechaussee reageerde met grof geweld: hij werd geslagen, onder zijn stoel gedrukt en tot zwijgen gebracht. Op de luchthaven in Parijs riep de marechaussee de hulp in van Franse collega's. Maar toen Bah uitlegde dat hij met valse papieren werd uitgezet, weigerden de Fransen medewerking te verlenen aan zijn deportatie. Nadat de vliegtuigpassagiers hadden begrepen wat er aan de hand was, schoten ze Bah te hulp. In de chaos die ontstond weigerde de piloot Bah nog langer aan boord te houden. Hij vloog terug naar Schiphol en leverde hem hier weer af. Ook deze uitzetting mislukte dus.

Nu moet staatssecretaris Fred Teeven gaan uitleggen hoe het kan dat de DTV gebruik maakt van papieren waarmee overduidelijk mee is gesjoemeld. De dienst pakt Bah extra hard aan, omdat de Somaliër als klokkenluider een grote rol heeft gespeeld in de ontdekking dat de DTV voor uitzettingen naar Guinee vervalste papieren gebruikt. Het is duidelijk dat de DTV er groot belang bij heeft om deze moedige activist zo snel mogelijk te dumpen in Afrika. Dus is knevelarij en kindnapping de oplossing. Maar er wordt aan de lopende band vervalst. De DTV probeerde onlangs Bahs landgenoot en hongerstaker Issa Koulibaly uit te zetten met een dubieus reisdocument. Het vermoeden bestaat dat dit soort reisdocumenten is geregeld door

(vervolg van p. 10)

euro's zullen worden uitgetrokken om de Volkel-kernwapens en overige kernwapens in Europa te moderniseren en om de JSF uit te rusten met draag- en lanceersystemen hiervoor, geld dat de Amerikanen voor een deel van ons terugverlangden. De kernwapens op Volkel zijn dan ook geenszins 'malle dingen', zoals ze door Lubbers werden betiteld. De werkelijkheid gebied om vast te stellen dat ze deel uitmaken van het Nederlandse wapenarsenaal, dat ermee wordt geoefend, dat ze zullen worden gemoderniseerd en dat onze eigen Hoge Raad heeft uitgemaakt dat ze in voorkomend geval ook daadwerkelijk zullen mogen worden ingezet, desnoods ook rechtsteeks tegen steden. In het licht van deze hoogst ernstige realiteiten is iemand die deze kernwapens aanduidt als 'die malle dingen' vooral ook zelf een malloot.

mr. N.M.P. Steijnen,
advocaat internationaal recht

Guineese politieambtenaren die in mei in Nederland op bezoek waren en daarbij flink in de watten werden gelegd. Het bezoek van deze taskforce kostte maar liefst 117 duizend euro. Zo proberen Nederlandse ambtenaren voor elkaar te krijgen dat andere staten groen licht geven om mensen zonder verblijfsrecht uit te zetten. In de zaak van Koulibaly oordeelde de rechter uiteindelijk dat hij niet mocht worden uitgezet. Hij is verzwakt door de hongerstaking en moet eerst medisch worden onderzocht.

Op 28 mei verhinderden de passagiers van vlucht AT 832 de deportatie van Abdellah G. Met z'n allen stonden ze op en protesteerden ze bij de piloot. De marechaussee bracht G. hardhandig tot zwijgen, maar kon niets anders dan samen met G. het vliegtuig weer verlaten. Vlak voordat de DTV op 12 juni een nieuwe poging tot deportatie wilde gaan doen, werd dat door de rechter verboden. Nu zit hij weer gevangen. Enzovoort, enzovoort

Scène uit Corpus Callosum - Gibraltar Bridge, opgevoerd in het Vluchthuis Den Haag, 14 juni. Scenario Pieter Jan Hollevoet. Uitvoerenden o.a. de bewoners.

Agenda: permanente acties

- Vrouwen in het Zwart houden op zeven plaatsen periodieke wakes tegen de bezetting van Palestina: Amsterdam, eerste vrijdag, 12.45 uur Spui bij het Lieverdje; Leeuwarden, laatste dinsdag om de twee maanden, 13.00 - 14.00 uur, Nieuwstad bij De Waag; Maastricht, laatste donderdag van de maand, 18.15 - 19.15 uur, op de Markt; Utrecht, laatste zaterdag om de twee maanden, 13.00 - 14.00, Stadhuisbrug (Oude gracht). Info: www.vrouweninhetzwart.nl.

Steun aan vluchtelingen:

- Voor onbepaalde tijd: Steun de mensen in het Vluchthuis, Sacramentskerk. Sportlaan 127. Org. Recht op bestaan, <http://rechtopbestaan.nl>

Sildariteitswanes tegen detenties:

- Rotterdam, elke eerste zondag van de maand: j19:00-20:00 Solidariteitswake tegen vreemdelingenbewaring bij het hek van Uitzetcentrum Zestienhoven. Portelabaan 7 (RET-bus 33); Badhoeverdorp, elke tweede zondag van de maand, 14.00 tot 15.30 uur voor het nieuwe detentiecentrum Schiphol, Duizendbladweg 100;

Eenmalige acties

- 29 juni -Den Haag, Veteranendag
- 29 juni, Den Haag, herdenking en viering Ketu Koti (afschaffing slavernij).
- 6-13 juli, Internationaal; **NUCLEAR ABOLITION WEEK**..Voer je eigen campagne, zie pagina 5.

5 jul 2013 Amsterdam 20:00-22:00 Debat en benefietavond Uprisings in Turkey. Vanaf 20:00 uur open discussie over de opstand in Turkije. Daarna live muziek. Op de Valreep, Polderweg 620.. Org: Op de Valreep. Web: <http://valreep.org>

-11 jul 2013, Den Haag 15:00-16:30 Jaarlijkse herdenking van de slachtoffers van de genocide in Srebrenica in juli 1995. Plein, Den Haag. Org: Samenwerkende organisaties. Web: <http://srebrenica-herdenking.nl/>

-14 jul 2013 t/m 18 jul 2013 - Winterswijk/ kotten - 'smiddags: Wandelvier-daagse **Is Het Hier Oorlog?** 4 dagen wandelen en kamperen en vegetarisch eten. We lopen p ong.15 km per dag. Wie niet wil kamperen moet zelf overnachting regelen.. Het Diekshoes, Burloseweg 23 in Winterswijk. E 15 per dag. Org: Is Het Hier Oorlog?. Info: 050 - 3133 247. E-mail: info@vredescentrum.nl

info@vredescentrum.nl
vredescentrum@hotmail.com

-19 - 27 jul Anti-atoom-kamp Muensterland. Locatie nog niet bekend, Duitsland. Org: Aktionsbündnis Münsterland. Web: <http://antiatomcamp.nirgendwo.info/>

Aktie

AGENDA

Selectie uit de landelijke Aktie Agenda van Omslag en Socia Media. De meest recente en volledige versie staat op www.aktieagenda.nl (u kunt daar zelf agendapunten invoeren).

2 - 10 aug 2013 Actieweek No Border

Camp. Een strijdbare week acties, discussies en workshops rond de situatie van migranten in Nederland. Mensen met verschillende nationaliteiten en achtergronden komen openlijk in verzet tegen het huidige migratiebeleid.. Nog onbekend, Rotterdam. Org: No Border Network Nederland. Web: <http://www.nobordercamp.nl>

-6- 9 aug : Den Haag, Actie4daagse **Kernwapens zijn onrechtmatig.** 4 dagen (en zo mogelijk ook nachten) bivakkeren activisten op de stoep van de Hoge Raad, om aandacht af te dwingen voor de onrechtmatigheid van kernwapens, en de rol daarin van de Nederlandse overheid. Op de stoep van de Hoge Raad, Grotiusplein. Org: Ontwapen!. E-mail: ontwapen@yahoo.com Web: <http://www.ontwapen.pusci.nl>

-9 -13 aug. Protest tegen kernwapens **Bus-tour via kern-wapenbasis Volkel naar actiekamp bij de kernwapenbasis Büchel.** Vanaf Amsterdam en Utrecht met de bus via de kernwapenbasis in Volkel naar actiekamp bij kernwapen-basis Büchel in Duitsland. Diverse muziekactiviteiten, trainingen in geweldloos aktievoeren, een muzikale 24u-blokka-de,optredens en debatten.. Volkel en Büchel. 35 euro voor bus, korting voor lage inkomens mogelijk. Org: IKV Pax Christi - No Nukes team. Info: 030 - 233 33

46. E-mail: nukes@ikvpaxchristi.nl. Web: www.nonukes.nl.

- 24 aug 12.30 Den Haag Demonstratie Jerichomars. Drie keer rond het Binnenhof, tegen armoede en dwangarbeid, voor het basisinkomen.

Web: <http://delangemars.nl>

Tentoonstellingen.

-- Tot 21 juli, Rotterdam, Museum Boymans-van Beuningen, prentenkabinet, Francesco Goya's vermaarde serie over gebeurtenissen uit 1808: *Los desastres de la guerra* (de rampen van de oorlog), maar nog altijd actueel.

- Tot 28 augustus, Den Haag, Grote Kerk: *Huygenstentoonstelling*. Met o.a. de rol van Constantijn Huygens jr. als spindoctor voor Willem III tijdens de *Glorious Revolutie* in 1688 met een instructief hoekje over politieke lobby en (oorlogs-)propaganda in onze tijd.

En dan is er tot september noig altijd de Vrede in Utrecht, waarover binnenkort meer in *Vredesmagazine* 2013, nr. 3.

•2 juli t/m 28 december 2013, Gouda: *Vergeven - Verzoenen* Verhalen met foto's die een beeld geven van vergeving en verzoening wereldwijd. De verhalen komen van mensen die zelf geweld doorgemaakt hebben. Verzetmuseum Zuid-Holland, Turfmarkt 30.

Open: di t/m vr 10-17 uur; za 12-17 uur.

•1 augustus t/m 13 september 2013, 's Gravenhage: *Vredesaffiches* 25 spraakmakende affiches vertellen van het streven naar vrede door de jaren heen. Bibliotheek Transvaalkwartier, Hobbemapein 30 2526JB.

Open: maandag: 12 - 20 uur / dinsdag t/m zaterdag 11 - 17 uur. 070 3537851

VREDE IN UTRECHT VOLGENS HET SPOORWEGMUSEUM

